

20.11.2018

Kehitysministerineuvoston kokous 26.11.2018

Arvoisa ulkomaankauppa- ja kehitysministeri Anne-Mari Virolainen,

Haluaisimme välittää teille marraskuun ulkoasiainneuvoston alla huomioltamme EU:n tulevan monivuotisen rahoituskehysten kuudenteen otsakkeeseen Naapurusto ja maailma. Haluamme tuoda esille huolestamme erityisesti yksityissektorin rahoitusta koskien.

Jaamme Euroopan komission ja Suomen kannan siitä, että EU:n tulevan monivuotisen rahoituskehysten vuosille 2021-2027 tulee olla nykyistä rahoituskehystä joustavampi, yksinkertaisempi ja johdonmukaisempi. On kuitenkin ensiarvoisen tärkeää, että erityisesti ulkosuhderahoitus vahvistaa unionin sitoutumisen köyhyyden ja eriarvoisuuden vähentämiseen, ihmisoikeuksien edistämiseen ja kestäväan kehitykseen.

Sukupuolten tasa-arvon rooli EU:n monivuotisen rahoituskehysten ulkosuhderahoituksessa

Olemme olleet erittäin tyytyväisiä siihen, että Suomi on monivuotisen rahoituskehysten neuvotteluissa puolustanut tasa-arvoa erityisesti aikana, jolloin monet eurooppalaiset toimijat kiistävät sukupuolten tasa-arvon sekä naisten ja tyttöjen lisääntymisterveyden ja -oikeuksien merkityksen.

Kannatamme myös Suomen ja Ruotsin ajamaa temaattista gender-ohjelmaa osaksi EU:n ulkosuhderahoitusta. Toivomme kuitenkin, että Suomi pitää myös linjansa sukupuolten tasa-arvon edistämiseen ohjattavan kehitysyhteistyörahoituksen korvamerkinnöistä.

Mikäli tuleva NDICI-väline noudattelee komission ehdotuksen rakennetta maantieteellisten ja temaattisten ohjelmien suhteen, voi temaattisen gender-ohjelman vaikutus jäädä valitettavan pieneksi. Tällöin sukupuolten tasa-arvoa edistävän rahoituksen korvamerkinnällä voisi olla temaattista ohjelmaa suurempi vaikutus.

- **Toivomme sitovia ja erillisiä minimivaatimuksia sukupuolten tasa-arvon edistämiseksi. 85 % kehitysyhteistyöstä pitäisi edistää sukupuolten välisen tasa-arvon edistämistä OECD-DAC:in G1 tai G2 -markereiden mukaisesti, minkä lisäksi 20 % rahoituksesta tulee edistää sukupuolten tasa-arvoa kohdennetusti.**

Komission ehdotus uudesta Euroopan kestäväan kehityksen rahastosta EKKR+

Euroopan komission ehdotus monivuotiseksi rahoituskehykseksi vuosille 2021-2027 sisältää uuden investointikehysten (EKKR+), joka korvaa nykyisen Euroopan kestäväan kehityksen rahaston ja ulkoisen toiminnan takuurahaston. Määrällisesti ehdotuksen yksityiselle sektorille ohjattu raha on huomattavasti nykyistä rahoituskehystä suurempi.

20.11.2018

Yksityissektorin kautta ohjattu kehitysapu voi tuoda uusia mahdollisuuksia, mutta myös riskejä.

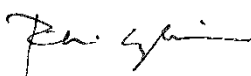
Olemme huolissamme EKKR+:aa koskevista määräyksistä, sillä ne jättävät paljon kysymyksiä auki esimerkiksi koskien rahaston hallintomallia.

- EKKR+:n hallintorakenteessa tulee varmistaa läpinäkyvyys ja vastuuvellisuus. Parhaiten tämä toteutuu varmistamalla kaikkien jäsenvaltioiden mahdollisuudet osallistua päätöksentekoon sekä myöntämällä Euroopan parlamentille varsinainen jäsenyys EKKR+:n strategisessa hallituksessa.
- Kumppanimaan kansalaisjärjestöjä tulee konsultoida EKKR+:n ohjelmoinnissa, jotta varmistetaan paikallisiin oloihin sopivien rahoitusmekanismien käyttö.

Olemme epäileväisiä yksityissektorin mahdollisuuksista edistää kestävästä kehitystä köyhimmässä ja hauraissa valtioissa sekä auttaa heikoimmassa asemassa olevista ihmisiä. Usein yritysten voittojen maksimointi ja köyhyyden vähentäminen erityisesti marginaalisten ryhmien keskuudessa ovat ristiriidassa. Tuemme valtioneuvoston alustavaa kantaa siitä, että välineen soveltuvuutta rahoitusinstrumenttina köyhimmässä ja hauraimmissa maissa tulee selvittää.

- EKKR+:n määräysehdotuksesta puuttuvat ympäristöä ja ihmisoikeuksia koskevat standardit. **EU:n tulee ulkosuhteissaan edistää ihmisoikeuksia ja kestävästä kehitystä**, eikä ulkosuhderahoitusta näin ollen tule myöntää yrityksille, jotka eivät kunnioita ympäristöä, ihmisoikeuksia ja työoloja koskevia kansainvälisiä sopimuksia
- EKKR+:n raportoinnin tulee heijastella välineen luonnetta osana kehitysyhteistyörahoitusta eli köyhyyden vähentämistä sen tavoitteena. **Hallinnollisen raportoinnin tulee mielestämme keskittyä erityisesti EKKR+:n kehitysvaikutuksiin**, ei taloudellisiin kysymyksiin, kuten komission ehdotuksessa.
- Ohjattaessa kehitysrahoitusta yksityiselle sektorille on suuri riski, että apua sidotaan eli ohjataan avunantajamaiden yritysten tukemiseen. On tärkeää varmistaa, että **EKKR+ tukee kumppanimaissa paikallisia yrityksiä**, jotka pystyvät usein parhaiten luomaan työpaikkoja
- **Nykyisen Euroopan kestävästä kehityksen rahaston kehitysvaikutukset tulee arvioida**, ennen kuin yksityissektorille suunnattua kehitysrahoitusta kasvatetaan. Haluamme huomauttaa, ettei nykyisen Euroopan kestävästä kehityksen rahaston myönteisestä vaikutuksesta kestävästä kehitykseen ja köyhyyden vähentämiseen ole näyttöä.

Kunnioitavasti,

Rilli Lappalainen

Pääsihteeri

Kehitysyhteistyöjärjestöjen EU-yhdistys Kehys ry